ALMINE RECH

Ha Chong-Hyun

Apr 22 — Jun 27, 2026 | Brussels

Almine Rech Brussel presenteert met genoegen de zesde solotentoonstelling van Ha Chong-Hyun bij de galerie, te zien van 22 april tot en met 27 juni 2026.

Abstractie en figuratie zijn fundamentele begrippen in de context van moderne en hedendaagse kunst, maar hun betekenis wordt al te vaak als vanzelfsprekend beschouwd. Het werk van de Koreaanse kunstenaar Ha Chong-Hyun nodigt ons uit om deze categorieën te heroverwegen en ze los te zien van starre tweedelingen. In het westerse esthetische denken worden abstractie en figuratie meestal gepositioneerd als elkaars tegengestelden langs de as van representatie. Centraal in deze tegenstelling staat het begrip 'gelijkenis': de mate waarin een beeld overeenkomt met het onderwerp dat het verbeeldt. Vanuit dit perspectief lijkt abstractie los te staan van de werkelijkheid, terwijl figuratie wordt geacht deze waarheidsgetrouwer te weerspiegelen. Het probleem met dit onderscheid is dat het uitgaat van een ontologische voorrang van de geest op de materie, verankerd in de visie op het beeld als een 'venster' op de wereld in plaats van als een materiële entiteit op zich.

De praktijk van Ha Chong-Hyun stelt deze aannames tot in de kern ter discussie. Zijn werken onderzoeken abstractie als iets dat diep in materialiteit is geworteld, waarbij herhaalde handelingen – slepen, doorboren, drukken – leiden tot op zichzelf staande 'figuren'. Deze benadering vertoont verwantschap met de Europese Art Informel, maar is in de eerste plaats representatief voor de Koreaanse Dansaekhwa-beweging, waarin Ha Chong-Hyun een centrale figuur is. Dansaekhwa werd lange tijd ondergewaardeerd en afgedaan als een stroming die zou zijn achtergebleven bij of afgeleid van westerse bewegingen zoals het minimalisme of het abstract impressionisme. Dergelijke oordelen doen de uitgesproken materiële gevoeligheid van de beweging en de sociaal-politieke omstandigheden waarin zij is ontstaan echter ernstig tekort.

Ha Chong-Hyun's artistieke ontwikkeling is gevormd door gebeurtenissen die een diepgaande impact op zijn leven hadden: de Japanse koloniale overheersing tijdens zijn jeugd, de Koreaanse Oorlog (1950-1953), decennia van militaire dictatuur (1961-1987) en het economisch herstel en de snelle industrialisatie die daarop volgden. Deze ervaringen vormden niet alleen zijn wereldbeeld, maar beïnvloedden ook zijn materiaalkeuze, waardoor zijn abstractie stevig verankerd werd in de maatschappelijke en economische realiteit van het naoorlogse Korea. Hoewel hij aan het begin van zijn carrière inspiratie uit de Informel-beweging putte, gingen veel Dansaekhwa-kunstenaars in de jaren zeventig op zoek naar een specifiek Koreaanse vorm van abstractie, waarbij zij Europese en Japanse stijlen bewust afwezen.

Ha's gebruik van grof geweven hennep bijvoorbeeld vindt zijn oorsprong in de hennepzakken die in periodes van schaarste door de Verenigde Staten werden geleverd om graan in op te slaan. Dit materiaal speelde een cruciale rol in de totstandkoming van zijn baanbrekende *Conjunction*-serie, die begin jaren zeventig begon en die hij op de dag van vandaag voortzet. De werken zijn gebaseerd op zijn kenmerkende achterdrukmethode (*baeapbeop*), die inhoudt dat verf door de achterkant van los geweven hennep wordt geduwd. De titel van de serie verwijst naar het verbindende gebaar: een energieke ontmoeting tussen geest en uitvoering, schilderkunst en beeldhouwkunst, tweedimensionaal en driedimensionaal. Terwijl de verf door het doek dringt, ontstaat een sculpturale plasticiteit die varieert naargelang de druk, weerstand en gebruikte gereedschappen.

Dit gebaar van verbinding is cruciaal voor een goed begrip van het oeuvre dat Ha Chong-Hyun al meer dan zes decennia ontwikkelt. Zijn methode berust niet op grote, heroïsche daden, maar op dagelijkse, aanhoudende oefeningen van herhaling en toewijding, waarbij materialiteit zwaarder weegt dan het ego van de kunstenaar. Men zou het meditatieve handelingen kunnen noemen, maar dan in strikt fenomenologische zin: aandacht voor het subtiele verschijnen van vorm, textuur en oppervlak, zoals die ontstaan door gestage handelingen. Dansaekhwa, de kunsthistorische term die letterlijk 'monochrome schilderkunst' betekent, blijkt in dit opzicht misleidend. Ha's werken zijn niet simpelweg te reduceren tot één kleur; hun chromatische complexiteit vloeit voort uit de procedurele aard van de gebaren van de kunstenaar en uit de manier waarop de werken in interactie treden met hun omgeving, inclusief de toeschouwer.

Hoewel Dansaekhwa-kunstenaars aanvankelijk abstractie nastreefden in reactie op de figuratieve kunst die door het heersende politieke regime werd geprefereerd, hielden zij consequent vast aan een diepe verbondenheid met hun culturele traditie. Dit is terug te zien in het vroegere kleurenpalet van Ha Chong-Hyun, ontwikkeld vanuit een fascinatie voor Koreaanse keramiek – met name het witte porselein uit de Joseon-dynastie – en voor de gedempte, donkere aardetinten van traditionele Koreaanse dakpannen. Zo kan zijn gehele oeuvre worden beschouwd als een minutieuze verkenning van de vluchtige essentie van kleur.

De afgelopen jaren heeft Ha Chong-Hyun levendigere kleuren geïntroduceerd in zijn veelgeprezen *Conjunction*-serie, zoals te zien is in de werken in de galerie worden getoond. Hoewel stevig geworteld in dezelfde creatieve principes, biedt elk werk een eigen chromatische tonaliteit, ritme, compositie en gevoel van volume. Het verbluffende, brede scala aan visuele variaties ontstaat uit de complexe wisselwerking tussen de olieverf en het hennepdoek. Ha Chong-Hyun blijft de grenzen van abstractie verleggen, voorbij eenduidig conceptueel begrip, en nodigt de toeschouwer uit tot een directe ontmoeting waarin geest en materie elkaar treffen.

— Pieter Vermeulen, kunstcriticus, docent, onderzoeker en curator